

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 15-07-28764 אדרי נ' טלאור ואח'

לפני כבוד השופטת כרמית בן אליעזר

אסתר אדרי
ע"י עו"ד חופית סיון

תובעת

נגד

1. אתי טלאור
2. תומר טלאור

נתבעים

פסק דין

1. תביעה לפיצוי ללא הוכחת נזק לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק"). התובעת הייתה בזמנים הרלוונטיים מטפלת שעבדה כשכירה בגן ילדים. הנתבעים היו הורים לילד בגן בו טיפלה התובעת.

2. ביום 17.6.2015 פרסמו הנתבעים בקבוצת הוואטסאפ של הגן סרטון, במסגרתו צולם בנם הקטין, שהיה אז בן כשנתיים וחצי, כאשר הוא מצביע על סימן אדום בידו, ונשאל ע"י אימו מי עשה לו את זה. לאחר שהילד משיב הברה לא ברורה, הוא נשאל ע"י אימו שוב "מי עשה לך את זה?" והוא משיב "אתר" (שמה של התובעת הוא "אסתר" – הערת ביהמ"ש), ובהמשך נשאל "ואיך היא עשתה?" והילד משיב "הכות", אז מוסיפה האם ואומרת "מכות? אוי אוי אוי...".

שליחת הסרטון לקבוצת הוואטסאפ עוררה תגובות סוערות של הורים רבים אשר מחו על העלאת הסרטון, הביעו דעתם כי לא ייתכן שהתובעת הכתה את בנם של הנתבעים וביקרו את הנתבעים על החלטתם להפיץ את הסרטון. בתגובה לכך, כתבה התובעת: "אני לא אמרתי שהרביצה אלא החזיקה בחוזקה עד שניה (צ"ל שנהיה) סימן" (שעה 22:25). בהמשך, לאחר תגובות נזעמות נוספות של הורים שכעסו על העלאת הסרטון, ובתגובה להודעה שכתבה אחת האמהות בשם סיון, שהוקיעה את התובעת על העלאת הסרטון, כתב הנתבע (בשעה 22:51 ממכשיר הטלפון של הנתבעת) את הדברים הבאים:

"סיון ערב טוב זה אבא של (שם בנם של הנתבעים),

הדבר הכי נכון כרגע לעשות זה להשעות במיידית את הגברת אסתר עד לסיום החקירה בנושא, בעוד אנו משתפים אתכם בנושא למען בטחון ילדיכם בלבד. זכותנו וחובתנו בתור הורים היא להגן על היקר לנו מכול, אם יש ביניכם הורים שלא מוצא חן בעניהם הסירטון

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 15-07-28764 אדרי נ' טלאור ואח'

הזה אז הם באמת צריכים לשאול את עצמם איזה מן סוג של הורים הם, ואם דבר כזה היה קורה לילדכם איך הייתם מגיבים???"

ובהמשך, לאחר שהועלו טענות כלפי התנהגותו של בנם של הנתבעים וטענות כי אלימות היא דבר נפוץ בין ילדים בגן, הוסיף הנתבע וכתב (שוב, ממכשיר הטלפון של הנתבעת, בשעה 22: 56):

"תראי, אם זה בן ילדים זה משהו אחר... מתי שגננת מפעילה אלימות על פעוט זה עובר את כל הגבולות.. תשאלי את (שם בן זוגה של אחת הכותבות) מה הוא היה עושה לו (שם בתה של אותה כותבת) הייתה חוזרת אם סימנים... (כך במקור)".

ובהמשך (22: 59-23: 00):

"... העניין הוא שגננת מחזירה את הילד הביתה להורים שלו שהוא חבול. ילדים לא משקרים".

וכאשר אחת האמהות כותבת, שכאשר הילד שלה חוזר חבול מהגן, אינה מצלמת ושולחת לכל ההורים, משיב הנתבע (23: 00) ובהמשך עד 23: 08 לאחר תגובות נוספות):

"שהוא אומר לך שהגננת הרביצה גם תשבי בשקט?

...

בעיה שלך שלא אכפת לך מהילדים שלך.

...

בדברים האלה אני לא סופר גם אלף כמוכם... אתן כנראה אמהות צעירות חסרות נסיון ואחריות כלפי הילדים שלכם ומעדיפות לעצום עיניים ולא להתמודד אם מה שהילדים שלכן באמת עוברים...

תחקרו קצת לגבי האסתר הזאת ותראו שלא סתם אנחנו מזהירים"

בהמשך התפתחו חילופי האשמות בין הנתבעים לבין הורים אחרים בגן, אשר ביקשו להגן על הגננת, והבהירו כי קיים קושי בהתנהגות בנם של הנתבעים, ובהמשך הוסיף הנתבע וכתב (שעה 23: 14):

"אז בגלל זה את נותנת לגיטימציה לגננת להרים יד ???"

...

חד משמעית היא הרימה יד אליו (כך במקור)".

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 15-07-28764 אדרי נ' טלאור ואח'

3. במקביל, באותו ערב, בשעה 21:22, העלה הנתבע פוסט בפייסבוק, אשר אליו צורף הסרטון ושם נכתב:

"ברצוני לשתף מקרה מזעזע של אלימות מצד הגננת אסתר מגן הראה של עמותת פשר שהבן שלי (שמו של הבן) חזר עם סימנים על היד ואתם יכולים להתרשם מהעדות שלו".

4. בכתב התביעה נטען, כי דברים אלו פורסמו כנקמה בעקבות שיחה שנערכה לנתבעים עם מנהלת הגן באותו בוקר, במסגרתה הבהירה מנהלת הגן כי בנם סובל מבעיות התנהגותיות אשר מקשות על המטפלות להתמודד עימו, והמליצה להצמיד לילד סייעת.

התובעת טענה, כי הדברים – המציגים את התובעת, מטפלת מסורה, כמי שמכה באלימות ילדים – מהווים לשון הרע חמורה ויש לפסוק בגינם את הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק.

בכתב ההגנה טענו הנתבעים כי הדברים שפורסמו הם אמת, ולפיכך הם חוסים תחת הגנת סעיף 14 לחוק, ולחלופין חוסים תחת הגנת סעיף 15 לחוק, משפורסמו בתום לב, ומתוך חובה מוסרית וחברתית כלפי יתר ההורים בגן, או תוך הבעת דעה בתום לב על תפקודה של התובעת כמטפלת. הוטעם, כי הדברים לא חרגו מן הסביר ונועדו לתכלית נעלה של הגנה על הילדים. הנתבעים טענו, כי במקביל אף הוגשה תלונה במשטרה, אך אישור על הגשת תלונה לא צורף.

דיון והכרעה

5. כעולה מן המובא לעיל, על העובדות ועל תוכן הפרסומים אין מחלוקת. אף אין מחלוקת של ממש (ולמצער, לא יכולה להיות מחלוקת), על כך שפרסום במסגרתו נטען כלפי מטפלת כי הפגינה אלימות כלפי פעוט הנתון לטיפול, מהווים לשון הרע.

יש לדון, אפוא, בשאלה, האם חוסים הפרסומים תחת איזו מן ההגנות הקבועות בחוק.

6. מטעם התובעת העידו התובעת, מנהלת הגן גב' בלאסאן, ומנהלת עמותת פשר מפעילת הגן, גב' שלזינגר. כן העידה בתה של התובעת ביחס להתרחשויות שהיו במהלך ניהול התיק.

העדות תמכו בעדות התובעת ובגרסתה לפיה מעולם לא נקטה באלימות כלפי ילד והיא מטפלת מסורה ואוהבת, וכך גם היה בעניינו של בנם של הנתבעים. מנהלת הגן תמכה גם

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 15-07-28764 אדרי נ' טלאור ואח'

את גרסת התובעת כי באותו בוקר נמסר לנתבעים כי התנהגותו של בנם מקשה על התובעת את הטיפול בו וכי יש לשקול נוכחות של סייעת אישית.

מנהלת הגן ומנהלת העמותה אף סיפרו על פגישה שהייתה עם הנתבעים למחרת הפרסום, אליה התייצבו גם רבים מהורי הגן האחרים, להפגין הזדהות עם התובעת.

מטעם הנתבעים הוגשו תצהירי הנתבעים עצמם, הזהים בעיקרו של דבר זה לזה.

7. אין צריך לומר, כי הנטל להוכחת התקיימות איזו מן ההגנות הקבועות בחוק, מוטל על הנתבעים. להשקפתי, הנתבעים לא עמדו בנטל זה ולפיכך יש להטיל עליהם אחריות בלשון הרע בגין הפרסומים שביצעו.

8. הנתבעים לא הוכיחו כי הדברים שפורסמו הם אמת.

בהקשר זה יוזכר, כי כמובא בהרחבה לעיל, הנתבעים לא הסתפקו בהעלאת הסרטון והצפת חששותיהם, אלא קבעו קביעות נחרצות כי התובעת הרימה יד על בנם. כך, בעוד שתחילה הייתה הנתבעת מסוייגת, לאחר מכן, שב הנתבע וקבע בנחרצות: "חד משמעית היא הרימה יד עליו"; "הוא אומר לך שהגננת הרביצה גם תשבי בשקט"; "ילדים לא משקרים"; ועוד.

אף הגדיל הנתבע עשות, והוסיף רמיזה כאילו היו דברים נוספים בעברה של התובעת: "תחקרו קצת לגבי האסתר הזאת ותראו שלא סתם אנחנו מזהירים".

ובמקביל, בפרסום בפייסבוק, נרשמו דברים חריפים ונחרצים: "מקרה מזעזע של אלימות מצד הגננת".

מדובר בדברים חמורים, אשר לא הוצג להם ביסוס עובדתי.

יצוין, כי אכן בסרטון נשמע הילד אומר את המילים שצוטטו לעיל, מהן ניתן, אולי, להבין כי אסתר נתנה לו מכות. אך זוהי רק פרשנות אחת אפשרית. אין בידי לקבוע, כטענת התובעת, כי הסרטון נערך או בוים ע"י הנתבעים, אך אין ספק כי הסרטון אינו סרטון ספונטני, אלא מגמתי, הדבר עולה מתוכו שעה שברור שלכתחילה צולם הסרטון על מנת לתעד את תשובותיו של הילד, ובמסגרתו מצביעה האמא לסימן ומפנה שאלות. אין צריך להיות מומחה לפסיכולוגיית ילדים על מנת להבין, שלא בהכרח ניתן לפרש את הדברים

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 28764-07-15 אדרי נ' טלאור ואח'

שנאמרו בסרטון, באופן שבו נאמרו, כעדות ברורה לכך שהתובעת הכתה את בנם של הנתבעים.

בנסיבות אלו, כאמור לעיל, לא הוכח כי האמור בפרסומים הוא אמת.

9. אף אין בידי לקבל את טענת הנתבעים כי הפרסום חוסה תחת הגנת תום הלב.

ראשית, אין מדובר כלל בהבעת דעה, אלא, שכמצוטט לעיל, הנתבעים קבעו עובדות נחרצות. עפ"י ההלכה הפסוקה, על המפרסם המבקש לחסות תחת הגנת תום הלב בשל הבעת דעה, לערוך הבחנה ברורה בין העובדות לבין הדעה המבוססת על אותן עובדות.

בענייננו, הנתבעים חרצו את דינה של התובעת וחזרו פעם אחר פעם על קביעות נחרצות כעובדות כי נקטה אלימות כלפי בנם, ואף הוסיפו ורמזו כי אין מדובר בפעם הראשונה.

זאת, אף שלנתבעים לא הייתה כל ידיעה שהתרחש, וכל שאמרו ביססו, במקרה הטוב, על חצאי אמירות שחולצו מפי בנם הפעוט. כך, שעה שתחילה הסתייגה הנתבעת וציינה כי ייתכן שרק הוחזק בחוזה, הסלימו התבטאויות הנתבעים תוך כדי הדיון בקבוצת הוואטסאפ והפכו להאשמות נחרצות במכות ממש, ללא כל בסיס או הצדקה.

10. הנתבעים טענו לפניי, כי פעלו כפי שפעלו בהנחיית חוקר המשטרה, אשר הנחה אותם לברר אם היו מקרים נוספים. אין כל ממש בטענה זו.

ראשית, אין לדברים זכר בתצהירי הנתבעים, ונראה כי לא בכדי. בתצהיריהם, טענו הנתבעים כי מטרתם הייתה "להעלות מודעות", והוסיפו וטענו כי רצו לברר את הדברים כדי להגיע לחקר האמת "מתוך תחושת אחריות כהורים שמא קרה מקרה דומה לילד נוסף", ואין כל בדל של טענה כי הייתה הנחייה כלשהי של חוקר המשטרה בנדון, אלא שהנתבעים פעלו על דעת עצמם.

מעבר לכך, לא הוגש אישור על הגשת תלונה ומהקשר הדברים עולה כי הפרסומים ברשתות קדמו להגשת התלונה ולא להיפך.

כך או כך, מלשון הפרסומים עצמם עולה בבירור כי מטרתם של הנתבעים לא הייתה ללמוד על קיומם של מקרים נוספים, והם כלל לא פנו בשאלה או בבקשה לשתף במקרים דומים. אדרבא, במסגרת הדיון בקבוצת הוואטסאפ, כתבי הנתבעים (17: 23): "כל המתרה (כך

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 15-07-28764 אדרי נ' טלאור ואח'

במקור) שלנו הייתה להזהיר אותכם ואתם לקחתם את זה למקום אחר". דהיינו אין זכר לכך שהמטרה הייתה לקבל מידע על מקרים נוספים, לא כל שכן בהנחיית המשטרה.

על כך יש להוסיף, כי אין ספק כי הפרסום חרג בהרבה מן הסביר באופן שבו נוסח, בנחרצות ובבוטות, טון חריף שהלך והסלים עם התפתחות הדיון והופנה גם כלפי מי מן ההורים שהעז לצאת להגנתה של התובעת.

בנסיבות אלו אני דוחה אף את הטענה כי הפרסום חוסה תחת איזו מן ההגנות הקבועות בסעיף 15 לחוק, על חלופותיו השונות.

11. משקבעתי כי מדובר בפרסום לשון הרע, וכי הפרסום אינו חוסה תחת איזו מן ההגנות הקבועות בחוק, יש להידרש לשאלת גובה הפיצוי.

מדובר, כאמור, בפרסום חמור, המייחס למטפלת פגיעה בפעוט תחת טיפולה. הנתבעים פרסמו דברים קשים, כעובדות נחרצות, ולא הסתפקו בהפצת הסרטון והדברים הנלווים בקבוצת הוואטסאפ של הגן, אלא פרסמו את הדברים גם ברשת הפייסבוק, לקבוצה רחבה.

הנתבעים לא סייגו את דבריהם ולא התנסחו בזהירות כפי שמצופה היה, אלא ההיפך הוא הנכון. זאת ועוד, בעקבות התגובות הקשות לא זו בלבד שהנתבעים לא חזרו בהם או התנצלו על הדברים, אלא שהם עצמם אף הסלימו את השיח, ואף במסגרת ההליך לפני לא מצאו להתנצל על הפרסום או על עוגמת הנפש שגרם לתובעת (ראו, למשל, בעדות הנתבעת עמ' 17 לפרוטוקול ש' 20-22).

מאידך גיסא, אף שמצאתי ממש בטענת התובעת – שנתמכה בעדות מנהלת הגן שלא נסתרה, ושלא מצאתי לקבל את הכחשת הנתבעים ביחס אליה – כי ברקע הפרסום עמדה שיחה לא פשוטה שנוהלה עם הנתבעים במסגרתה הוצף כי בנם סובל מבעיית התנהגות אשר מקשה על התובעת לטפל בו, אין בידי לקבוע כי מדובר באקט נקמני גרידא, ונוטה אני לדעה כי הנתבעים האמינו כי אכן ייתכן שתובעת יש קשר כלשהו לדברים.

על כך יש להוסיף, כי הגם שאין ספק כי הפרסום גרם לתובעת עוגמת נפש, הרי שאין חולק כי לא נגרם לה כל נזק ממוני בעקבותיו. התובעת הייתה גנת שכיחה, זכתה לגיבוי מעסיקיה ולא נפגעה כלכלית מן הפרסום. מעבר לכך, התובעת זכתה לגיבוי ולפרגון מצד הממונים ומצד ההורים בגן, לרבות מחוות הזדהות ותמיכה מרגשות, כמפורט בתצהירה.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 15-07-28764 אדרי נ' טלאור ואח'

במצב דברים זה, אף כשדנים אנו בפיצוי ללא הוכחת נזק, יש ליתן את הדעת לכך שכפי הנראה לא נגרמו לתובעת נזקים ממשיים מהפרסום, מעבר לעוגמת הנפש כאמור.

12. לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות, לרבות תפוצת הפרסום (בפרט ברשת הפייסבוק), ויתר נסיבות העניין כמפורט על קצה המזלג לעיל, ולקחתי בחשבון את הסכומים שנפסקו במקרים דומים, מצאתי להעמיד את גובה הפיצוי שייפסק לתובעת על סך של 18,000 ₪.

13. בשולי הדברים אציין, כי אף שחלק מן הפרסום בוצע ע"י הנתבע ובשמו, הרי שניכר כי הפרסום נעשה בשם הנתבעים שניהם ועל דעתם, ומכל מקום בהליך לפני הנתבעים שניהם – הן בכתב ההגנה והן בתצהירים – לקחו אחריות על הפרסום, ולא טענו כי יש לערוך הבחנה כלשהי ביניהם. לפיכך, מצאתי לקבוע כי הנתבעים שניהם אחראים לפרסום יחד ולחוד, וכך אף יש לחייבים יחד ולחוד בתשלום הפיצוי.

14. סוף דבר, אני מקבלת את התביעה ומחייבת את הנתבעים, יחד ולחוד, לשלם לתובעת פיצוי בסך 18,000 ₪.

נוסף לכך, יישאו הנתבעים בהוצאות התובעת ובשכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 6,000 ₪. בקביעת ההוצאות ושכר הטרחה הבאתי בחשבון מחד גיסא את האופן בו ניהלו הנתבעים את ההליך, ומאידך גיסא את העובדה שהתובעת יוצגה ע"י בתה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ב חשוון תש"פ, 10 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

כרמית בן אליעזר, שופטת

